

ERSTE&STEIERMÄRKISCHE BANK D.D.

Jadranski trg 3a, 51000 Rijeka
Tel: 062 37 5000
Fax: 062 37 6000

Ivana Lučića 2, 10000 Zagreb
Tel: 062 37 1000
Fax: 062 37 2000

www.erstebank.hr
erstebank@erstebank.hr

**Javna objava bonitetnih zahtjeva za Grupu Erste&Steiermärkische Bank d.d. na
dan 30. lipnja 2013. godine**

Zagreb, rujan 2013.

Objava informacija na temelju Odluke o javnoj objavi bonitetnih zahtjeva kreditnih institucija ("Narodne novine", br. 1/2009., 75/2009. , 2/2010. i 118/2011.) za Grupu Erste&Steiermärkische Bank d.d. na dan 30. lipnja 2013. godine kako slijedi:

	Stranica
• Struktura jamstvenog kapitala.....	3
• Iznosi kapitalnih zahtjeva.....	4
• Kreditni rizik.....	6
• Upravljanje i priznavanje tehnika smanjenja kreditnog rizika.....	14

STRUKTURA JAMSTVENOGA KAPITALA

Jamstveni kapital	Iznos
(a) Stavke koje se uključuju u osnovni kapital	
Uplaćeni kapital ostvaren izdavanjem redovnih i povlaštenih dionica, osim kumulativnih povlaštenih dionica	3.500
Rezerve i zadržana dobit	3.351
Rezerve za opće bankovne rizike	
Ostale stavke	110
Ukupno stavke koje se uključuju u osnovni kapital	6.961
(b) Stavke koje umanjuju osnovni kapital	
Gubici proteklih godina	
Gubitak tekuće godine	
Stečene vlastite dionice	
Nematerijalna imovina	119
Neotplaćeni iznos kredita koji je kreditna institucija odobrila za kupnju dionica kreditne institucije osim za kumulativne povlaštene dionice	
Ostale stavke	650
Ukupno stavke koje umanjuju osnovni kapital	769
(c) Ukupno osnovni kapital (a – b)	6.192
(d) Ukupno dopunski kapital I	615
(e) Ukupno jamstveni kapital prije umanjenja za odbitne stavke (c + d)	6.807
(f) Ukupno odbitne stavke od jamstvenoga kapitala	348
u tome: negativni iznos razlike između ispravaka vrijednosti i rezervacija te očekivanoga gubitka i iznos očekivanoga gubitka po vlasničkim ulaganjima iz članka 27. stavka 1. točke 6. Odluke o jamstvenom kapitalu kreditnih institucija ako kreditna institucija izračunava iznos izloženosti ponderiran kreditnim rizikom primjenom IRB pristupa	345
(g) JAMSTVENI KAPITAL (e – f)	6.459
(h) Ukupno dopunski kapital II	-

Ostale stavke uključene u osnovni kapital obuhvaćaju manjinski udio (33 milijuna HRK), te negativne konsolidirane rezerve (77 milijun HRK).

Ostale stavke koje umanjuju osnovni kapital obuhvaćaju nerealizirani gubitak s osnove vrijednosnog usklađivanja financijske imovine raspoložive za prodaju (47 milijuna HRK) i pozitivne konsolidirane rezerve (603 milijuna HRK).

Dopunski kapital predstavlja podređeni kredit primljen od Erste Group Bank u iznosu od 134 milijuna HRK, izdane podređene obveznice od Banke u iznosu od 477 milijuna HRK, te primljeni podređeni kredit Erste Banke a.d., Podgorica u iznosu od 4 milijuna HRK.

IZNOSI KAPITALNIH ZAHTJEVA

Kapitalni zahtjevi po vrstama rizika	Kapitalni zahtjevi
Kapitalni zahtjev za kreditni rizik	
Korišteni pristupi:	
Standardizirani pristup	
1. Izloženosti prema središnjim državama ili središnjim bankama	90
2. Izloženosti prema lokalnoj i regionalnoj samoupravi	24
3. Izloženosti prema javnim državnim tijelima	4
4. Izloženosti prema multilateralnim razvojnim bankama	
5. Izloženosti prema međunarodnim organizacijama	
6. Izloženosti prema institucijama	24
7. Izloženosti prema trgovačkim društvima	422
8. Izloženosti prema stanovništvu	247
9. Izloženosti osigurane nekretninama	
10. Dospjela nenaplaćena potraživanja	30
11. Visokorizična potraživanja	
12. Izloženosti u obliku pokrivenih obveznica	
13. Sekuritizacijske pozicije	
14. Izloženosti u obliku udjela u investicijskim fondovima	26
15. Ostale izloženosti	157
(1.) Ukupan iznos kapitalnih zahtjeva za kreditni rizik primjenom standardiziranog pristupa (12% iznosa izloženosti ponderiranih kreditnim rizikom)	1.024
IRB pristup	
1. izloženosti prema središnjim državama i središnjim bankama	444
2. izloženosti prema institucijama	33
3. izloženosti prema trgovačkim društvima	1.643
4. izloženosti prema stanovništvu	876
5. izloženosti po vlasničkim ulaganjima	48
6. sekuritizacijske pozicije	
7. ostala imovina	
(2.) Ukupan iznos kapitalnih zahtjeva za kreditni rizik primjenom IRB pristupa (12% iznosa izloženosti ponderiranih kreditnim rizikom)	3.044
Kapitalni zahtjev za izloženosti prema stanovništvu	876
a) izloženosti prema stanovništvu osigurane nekretninom	453
b) kvalificirajuće revolving izloženosti prema stanovništvu	
c) ostale izloženosti prema stanovništvu	423
- od čega izloženosti prema MSD	114
Kapitalni zahtjev za izloženosti po vlasničkim ulaganjima	
Primijenjeni pristupi:	48
a) jednostavan pristup ponderiranja	48
b) PD/LGD pristup	
c) pristup zasnovan na internim modelima	
Vrste izloženosti po vlasničkim ulaganjima:	48
a) izloženosti po vlasničkim ulaganjima koja ne kotiraju na burzi, u dostatno diversificiranim portfeljima	
b) izloženosti po vlasničkim ulaganjima koja kotiraju na burzi	13
c) ostale izloženosti po vlasničkim ulaganjima	35
d) izloženosti po vlasničkim ulaganjima koje su trajno izuzete iz izračuna kapitalnih zahtjeva primjenom IRB pristupa u skladu s člankom 180. stavkom 1. Odluke o adekvatnosti jamstvenoga kapitala kreditnih institucija	

IZNOSI KAPITALNIH ZAHTJEVA (NASTAVAK)

Kapitalni zahtjevi za tržišne rizike	
a) Pozicijski rizik	47
dužničkih instrumenata	45
<i>specifični</i>	
<i>opći</i>	45
vlasničkih instrumenata	2
<i>specifični</i>	
<i>opći</i>	2
b) Rizik namire	
c) Valutni rizik	14
d) Robni rizik	
e) Rizik opcija	
(3.) Ukupan iznos kapitalnih zahtjeva za tržišne rizike	61
(4.) Ukupan iznos kapitalnih zahtjeva za rizik druge ugovorne strane	75
(5.) Ukupan iznos kapitalnih zahtjeva za prekoračenje dopuštenih izloženosti	
Kapitalni zahtjev za operativni rizik	
Kapitalni zahtjev za operativni rizik izračunat primjenom:	
a) jednostavnog pristupa	424
b) standardiziranog pristupa	149
c) naprednog pristupa	
(6.) Ukupan iznos kapitalnih zahtjeva za operativni rizik	573
UKUPAN IZNOS KAPITALNIH ZAHTJEVA (1. + 2. + 3. + 4. + 5. + 6.)	4.777
STOPA ADEKVATNOSTI JAMSTVENOG KAPITALA	16,23

KREDITNI RIZIK

Kreditni rizik predstavlja rizik koji Grupu i Banku izlaže opasnosti nastupanja gubitka zbog neispunjenja ugovornih obveza klijenata. Sustav upravljanja kreditnim rizikom obuhvaća sve mjere i pravila određene važećim zakonskim propisima i internim aktima kao i proaktivno usklađivanje sa smjericama i najboljim praksama Basel II standarda.

Uloga Sektora upravljanja rizicima i Direkcije za naplatu i upravljanja lošim plasmanima je kontrola u svim dijelovima procesa odobravanja kredita i kasnijeg praćenja kreditnog portfelja. Ovo obuhvaća pregled i procjenu kvalitete kreditnog portfelja, utvrđivanje i reviziju adekvatnosti rezervi za kredite odnosno gubitke, po svakom klijentu zasebno i po cjelokupnom portfelju.

U tu svrhu je na snazi klasifikacija imovine u rizične klase prema internoj ocjeni rizika klijenata koja prati najbolje poslovne prakse upravljanja kreditnim rizikom.

Primjena pristupa zasnovanog na internim sustavima (IRB)

Temeljem zahtjeva Erste&Steiermärkische Bank d.d. od 17. svibnja 2011. godine za izdavanje odobrenja za primjenu pristupa zasnovanog na internim sustavima za izračun iznosa izloženosti ponderiranog kreditnim rizikom podnesenog u skladu s člankom 166. Stavkom 2. Odluke o adekvatnosti jamstvenog kapitala kreditnih institucija („NN“, broj 1/09., 75/09., 2/10.), guverner Hrvatske narodne banke na temelju članka 43. Stavka 2. Točke 9. Zakona o Hrvatskoj narodnoj banci („NN“, broj 75/08.), članka 128. Stavka 1. Točke 1. i članka 135. stavka 1., 4. i 6. Zakona o kreditnim institucijama („NN“, broj 117/08., 74/09., 153/09.) te članka 166. Stavka 3. Odluke o adekvatnosti jamstvenog kapitala kreditnih institucija odobrena je primjena pristupa zasnovanog na internim sustavima (u nastavku: IRB pristup) za izračun iznosa izloženosti ponderiranog kreditnim rizikom kako slijedi:

1. Osnovni IRB pristup (FIRB) za izloženosti prema:

- Središnjim državama i središnjim bankama,
- Institucijama i to u odnosu na podkategorije izloženosti institucije/banke, javna državna tijela i financijske institucije koje imaju odobrenje za rad od Hrvatske narodne banke i udovoljavaju bonitetnim uvjetima kao i kreditne institucije,
- Trgovačkim društvima te
- Za izloženosti po vlasničkim ulaganjima-pristup jednostavnog ponderiranja.

KREDITNI RIZIK (NASTAVAK)

Primjena pristupa zasnovanog na internim sustavima (IRB) – nastavak

2. Napredni IRB pristup (AIRB) za izloženosti prema stanovništvu.
3. Odobreno je postupno uvođenje IRB pristupa:
 - U Banci za kategoriju izloženosti prema institucijama, podkategoriju izloženosti lokalna i područna (regionalna) samouprava;
 - U članicama grupe kreditnih institucija kojima je Banka nadređena osoba u grupi kreditnih institucija u RH: Erste Factoring d.o.o. i Erste Bank AD Podgorica.
4. Odobreno je trajno izuzeće, odnosno primjena standardiziranog pristupa za:
 - Pod-kategorije izloženosti: neprofitne pravne osobe javnog sektora koje ne ispunjavaju uvjete za javna državna tijela; leasing tvrtke; osiguravajuća društva; investicijska društva; sve ostale neraspoređene izloženosti
 - Izloženosti prema drugoj ugovornoj strani
 - Izloženosti po vlasničkim ulaganjima u pravne osobe čije kreditne obveze ispunjavaju uvjete za ponder rizika 0% prema standardiziranom pristupu.

Banka je započela s primjenom naprednog pristupa od izvještajnog datuma 30. rujna 2011. godine.

Rejting sustav

Rejting se koristi za mjerenje i određivanje stupnja rizika nepodmirenja obveza klijenta prema banci, a predstavlja vjerojatnost nastanka statusa neispunjavanja obveza (engl. probability of default; u nastavku teksta: PD) unutar razdoblja od jedne godine.

Banka ima razvijen sustav dodjele rejtinga klijentima prema kojem se ovisno o kategoriji izloženosti u koju je klijent svrstan, primjenjuju različite rejting metode. Neovisno o kategoriji izloženosti, dodjeljuje se R u slučaju pojave statusa neispunjavanja obveza druge ugovorne strane (u daljnjem tekstu default) prema definicijama Basel II smjernica i propisima HNB-a. Svakom klijentu dodjeljuje se HNB i ESB rating.

HNB rating određuje se sukladno Odluci HNB-a u tri rizične skupine, ovisno o procijenjenom stupnju rizika, kako slijedi:

Potpuno nadoknadivi plasmani = rizična skupina A

Djelomično nadoknadivi plasmani = rizična skupina B

Nenadoknadivi plasmani = rizična skupina C.

Svakom klijentu mora biti dodijeljen rejting sa definirane skale. Rejting se dodjeljuje putem određene rejting metode koja je, u pravilu, usklađena sa klasom, odnosno pod-klasom imovine pri čemu su klase imovine razlikuju u cilju smislenije diferencijacije rizika te dosljednu procjenu rizičnih parametara. Unutar sustava dodjeljivanja rejtinga, a ovisno o klasi imovine i pod segmentu u koju je klijent svrstan, primjenjuju se različiti rejting sustavi. Sektor upravljanja rizičima razvija rejting metode za pojedine kategorije izloženosti samostalno ili u suradnji sa Erste Holdingom. Svaki od rejting sustava pokriven je određenim alatom koji se koristi za određivanje rejtinga. Pojedini alati koriste se za više pod segmenata.

KREDITNI RIZIK (NASTAVAK)

Rejting sustav - nastavak

Prikaz rejting kategorija, ovisno o klasi imovine:

Klase imovine	Pod segment	Broj kategorija za klijente koji nisu u statusu neispunjavanja obaveza	Broj kategorija za klijente koji su u statusu neispunjavanja obaveza
Građanstvo	Građanstvo	8	4
	MSD	10	5
Gospodarstvo	Specijalno financiranje	10	5
	Ostalo	13	5
Institucije	Lokalna uprava i samouprava	8	5
	Ostalo	13	5
Država	-	13	5

Rejting se revidira i ažurira:

- Prilikom svakog novog kreditnog zahtjeva te je mjerodavan za određivanje razine odlučivanja,
- Nakon svake izmjene klase imovine klijenta ukoliko je za izračun rejtinga u novoj klasi imovine propisana drugačija rejting metoda ili drugačiji kriteriji u okviru ekspertnog mišljenja,
- Mjesečno na temelju ponašanja klijenta u klasi imovine Retail,
- Po pojavi defaulta,
- Godišnje prilikom reodobrenja,
- Godišnje na temelju financijskih izvještaja,
- Radi promijenjenih okolnosti koje utječu na rejting.

Rejting je potrebno ažurirati u minimalno jednom godišnje iako se nije promijenio u odnosu na trenutno važeći rejting.

Dodijeljeni rejting direktno utječe na razinu odlučivanja, izdvajanje općih rezervi, određivanje cijene i, u određenim slučajevima, maksimalni rok dospjeća za pojedini proizvod te za postavljanje limita. Posljedično, korištenje rejting sustava utječe na cjelokupno upravljanje rizikom Banke.

Erste&Steiermärkische Bank d.d. je u svrhu praćenja cjelokupnog životnog procesa rejting modela te izračuna parametara rizika uspostavila sustav organizacije sa odjelima zaduženim za razvoj i validaciju modela, praćenje sustava i procesa, kontrolu kreditnog rizika, prikupljanje i pohranjivanje relevantnih podataka te uspostavu IT sistema.

KREDITNI RIZIK (NASTAVAK)

Rejting sustav (nastavak)

Svi rejtnzi dizajnirani su tako da je vjerojatnost neispunjavanja obveza (PD) sljedeće rejting kategorije uvijek veća od vjerojatnosti neispunjavanja obveza prethodne uz istovremeno izbjegavanje velike koncentracije klijenata u pojedinoj rejting kategoriji.

Godišnja validacija se također provodi u okviru Erste Holdinga s čime se osigurava neovisnost validacije. Za inicijaciju razvoja modela te koordinaciju i analizu rezultata godišnje validacije korištenih modela zadužena je Direkcija za kvantitativna istraživanja (DKI) unutar Sektora upravljanja rizicima. Ukoliko godišnja validacija ukaže na neadekvatnost nekog od modela, DKI isporučuje prijedlog za promjenom ili ponovnim razvojem.

Banka također uspoređuje svoje rejting modele sa rejtinzima vanjskih kreditnih institucija pri čemu se u slučaju postojanja vanjskog rejtinga isti može uzeti u obzir prilikom određivanja internog rejtinga.

Proces dodjele internih rejtinga

Proces dodjele internih rejtinga uključuje vrste izloženosti, definicije, metode i podatke za procjenu i validaciju vjerojatnosti nastanka statusa neispunjavanja obveza (u nastavku: PD) i gubitka zbog nastanka statusa neispunjavanja obveza (u nastavku: LGD) i konverzijskih faktora (u nastavku: CCF), uključujući pretpostavke korištene u procjeni navedenih parametara i opise materijalno značajnih odstupanja od definicija statusa neispunjavanja obveza druge ugovorne strane.

Početna točka procjene parametara je izračunavanje pojedinih statističkih elemenata koji se koriste za izračun, a relevantni su za pojedinu metodologiju.

Procjene se provode mjesečno, no za izračun kapitalnih zahtjeva ažuriraju se rjeđe, ali minimalno jednom godišnje. Rezultati validacija planirano se dostavljaju barem jedanput godišnje za sve navedene parametre i rejting modele.

PD – vjerojatnost nastanka statusa neispunjavanja obveza (probability of default)

Označuje vjerojatnost stupanja druge strane u status neispunjavanja obveza unutar razdoblja od jedne godine.

PD segment je orijentiran na klijenta i čini ga kombinacija rejting sustava i rejtinga kojem klijent pripada.

U Banci za procjenu PD-a postoje 4 osnovna segmenta, koji se još dijele ovisno o rejtingu:

- Stanovništvo (Private individuals)
- Mala i srednja društva – jednostruko knjigovodstvo (Small and medium-sized enterprises – SEB)
- Mala i srednja društva – dvostruko knjigovodstvo (Small and medium-sized enterprises – DEB)
- Tvrtke (Corporate)

Procjena PD-a za ostale kategorije imovine koje su obuhvaćene IRB pristupom se provodi na centralnoj razini. Za izračun vjerojatnosti nastanka statusa neispunjavanja obveza, primarno korištena metoda je Lando-Skodeberg.

KREDITNI RIZIK (NASTAVAK)

PD – vjerojatnost nastanka statusa neispunjavanja obveza (probability of default) (nastavak)

Validacija

Proces validacije obuhvaća analizu točnosti procijenjenih PD-a u skladu s trenutnom strukturom portfelja, pretpostavkama modela te osjetljivosti na vanjske utjecaje. Rezultat validacije osigurava pregled pouzdanosti procjena i koristi se kao baza pri predviđanju i prilagodbama pomoću marže konzervativnosti.

LGD – gubitak zbog nastanka statusa neispunjavanja obveza (loss given default)

Omjer je gubitka zbog stupanja druge ugovorne strane u status neispunjavanja obveza i iznosa izloženosti u trenutku neispunjavanja obveza (EAD – exposure at default). Pod gubitkom se smatra ekonomski gubitak koji uzima u obzir vremensku vrijednost novca, uključujući značajne učinke svođenja na sadašnju vrijednost (PV – present value) (diskont), te značajne izravne i neizravne troškove povezane s naplatom za pojedine izloženosti.

LGD procjena u ESB izvedena je na sljedećim kategorijama izloženosti (asset klase):

- Retail – Stanovništvo (Privatne osobe)
- Retail – Pravne osobe

Segmentacija pri procjeni parametra kombinacija je proizvoda i asset klase:

Validacija

Implementirano je nekoliko validacijskih metoda za testiranje točnosti LGD-a.

CCF – konverzijski faktor (credit conversion factor)

Omjer je između trenutno neiskorištenog iznosa po određenoj vanbilančnoj izloženosti za koji se očekuje da će biti iskorišten u trenutku statusa neispunjavanja obveza i trenutno neiskorištenog iznosa vanbilančne obveze.

Iznos vanbilančne obveze jednak je limitu, osim ako je limit, koji nije poznat dužniku, veći.

Jedan od minimalnih zahtjeva za primjenu IRB pristupa uz vlastite procjene PD-a i LGD-a, je da je Banka dužna procijeniti iznos izloženosti u trenutku defaulta (EAD).

EAD se sastoji od 2 elementa:

- Bilančni iznos (bruto stanje kredita) – trenutno iskorišten bruto dio izloženosti
- Vanbilančni iznos – ugovoren, ali neiskorišten iznos pomnožen odgovarajućim konverzijskim faktorom (CCF).

CCF je mjera koja reflektira potencijalni rizik određenog vanbilančnih ugovora. Drugim riječima, procjenjuje omjer povučenog iznosa (od promatranog trenutka do defaulta) i iznosa koji može biti povučen u promatranom trenutku (*utilization rate*).

Potpuni smisao mjerenja konverzijskog faktora ovisi o promatranj vrsti proizvoda pri čemu CCF segmentaciju također čini kombinacija asset klase i vrste proizvoda.

KREDITNI RIZIK (NASTAVAK)

Proces validacije

Minimalno jedanput godišnje validiraju se rejting modeli, kao i parametri rizika. Primarna zadaća validacije je pružanje sveobuhvatnih informacija o performansama modela i informacija o tome da li su performanse u skladu s očekivanim i predviđenim pri odobrenju modela. Sekundarna zadaća je ispunjavanje regulatornih i zakonskih obveza. Stoga je metodologija korištena za validaciju u skladu sa minimalnim regulatornim zahtjevima.

Iznosi izloženosti po kategorijama izloženosti (prema FIRB ili AIRB pristupu)

Kategorije izloženosti	Iznosi izloženosti prema FIRB pristupu	Iznosi izloženosti prema AIRB pristupu
Izloženosti prema središnjim državama i središnjim bankama	17.427	-
Izloženosti prema institucijama	2.146	-
Izloženosti prema trgovačkim društvima	18.682	-
Izloženosti prema stanovništvu		18.438
Izloženosti po vlasničkim ulaganjima	117	-
Sekuritizacijske pozicije	-	-
Ostala imovina	-	-
UKUPNO	38.372	18.438

KREDITNI RIZIK (NASTAVAK)

AIRB pristup – izloženosti prema stanovništvu po skupovima izloženosti

PD	Izloženosti prema stanovništvu osigurane nekretninom			Ostale izloženosti prema stanovništvu			PD	Izloženosti prema MSD (iz kategorije izloženosti prema stanovništvu)		
	EAD	Ø LGD u %	Ø ponder rizika u %	EAD	Ø LGD u %	Ø ponder rizika u %		EAD	Ø LGD u %	Ø ponder rizika u %
PD1 0,00% - 0,03%	621	35,0%	3,4%	338	47,3%	4,6%	PD1 0,00% - 0,73%	43	41,2%	40,0%
PD2 0,03% - 0,11%	1.241	35,0%	9,3%	748	45,1%	12,1%	PD2 0,73% - 0,94%	73	41,6%	48,6%
PD2 0,11% - 0,19%	1.701	35,4%	14,4%	1.821	44,0%	17,8%	PD2 0,94% - 1,18%	82	41,5%	57,0%
PD2 0,19% - 0,55%	1.530	35,4%	31,1%	2.350	42,8%	34,0%	PD2 1,18% - 1,65%	90	42,4%	71,1%
PD2 0,55% - 1,38%	732	36,8%	59,6%	1.374	42,4%	51,5%	PD2 1,65% - 2,26%	128	41,2%	82,7%
PD2 1,38% - 3,12%	529	37,2%	99,9%	882	42,1%	62,4%	PD2 2,26% - 3,28%	134	41,5%	99,1%
PD2 3,12% - 6,53%	415	37,6%	149,4%	529	42,3%	68,1%	PD2 3,28% - 5,13%	118	41,6%	119,9%
PD2 6,53% - 14,99%	611	36,0%	199,5%	720	42,1%	87,6%	PD2 5,13% - 7,44%	131	41,3%	131,4%
PD9 14,99% - 100%	913	37,8%	12,5%	958	42,5%	4,7%	PD2 7,44% - 12,81%	43	41,9%	176,8%
							PD2 12,81% - 21,64%	77	43,9%	205,7%
							PD9 21,64% - 100%	266	42,3%	0,0%
Status neispunjavanja obveza	913	37,8%	12,5%	958	42,47%	4,67%	Status neispunjavanja obveza	266	42,3%	0,0%
EAD po skupovima izloženosti	8.293		36%	9.720		32%	EAD	1.185		70%
Ukupno EAD prema stanovništvu								18.013		

KREDITNI RIZIK (NASTAVAK)

Ispravci vrijednosti i rezervacije u izvještajnom razdoblju

Kategorije izloženosti	Ispravci vrijednosti i rezervacije 30.06.2013.	Ispravci vrijednosti i rezervacije 31.12.2012.	Promjena u ispravcima vrijednosti i rezervacijama u%
Izloženosti prema središnjim državama i središnjim bankama	-	-	-
Izloženosti prema institucijama	-	-	-
Izloženosti prema trgovačkim društvima	1.963	1.672	17%
Izloženosti prema stanovništvu	1.027	949	8%
Izloženosti prema stanovništvu osigurane nekretninom	316	294	7%
Ostale izloženosti prema stanovništvu	711	655	9%
Od čega izloženosti prema MSD	148	132	12%
Izloženosti po vlasničkim ulaganjima	-	-	-
Sekuritizacijske pozicije	-	-	-
Ostala imovina	-	-	-
UKUPNO	2.990	2.621	14%

Nastavak nepovoljnog kretanja gospodarskih uvjeta u odnosu prethodno razdoblje odrazilo se na portfelj Banke u vidu pogoršanja distribucije portfelja, ali i parametara rizika koji se uzimaju u obzir prilikom definiranja stopa za ispravak vrijednosti plasmana. Stopa statusa neispunjavanja obveza narasla je u prosjeku 14% u usporedbi sa prethodnim razdobljem što je za posljedicu imalo povećanje rezervacija za gubitke. Isto tako i prosječna vjerojatnost nastanka statusa neispunjavanja obveza na razini portfelja pokazuje trend rasta tijekom 2013. godine osobito u segmentu izloženosti prema trgovačkim društvima.

KREDITNI RIZIK (NASTAVAK)

Usporedba procijenjenih i ostvarenih gubitaka po kategorijama izloženosti

Kategorije izloženosti	Gubici na dan 30.06.2013.		Gubici na dan 31.12.2012.	
	Očekivani gubitak (EL)	Ostvareni gubitak	Očekivani gubitak (EL)	Ostvareni gubitak
Izloženosti prema središnjim državama i središnjim bankama	5	-	5	-
Izloženosti prema institucijama	2	-	1	-
Izloženosti prema trgovačkim društvima	2.852	1.963	2.477	1.672
Izloženosti prema stanovništvu	871	1.027	672	949
Izloženosti prema stanovništvu osigurane nekretninom	386	316	277	294
Ostale izloženosti prema stanovništvu	485	711	395	655
Od čega izloženosti prema MSD	137	148	109	132
Izloženosti po vlasničkim ulaganjima	2	-	1	-
Sekuritizacijske pozicije	-	-	-	-
Ostala imovina	-	-	-	-
UKUPNO	3.732	2.990	3.156	2.621

UPRAVLJANJE I PRIZNAVANJE TEHNIKA SMANJENJA KREDITNOG RIZIKA

Kolateral je sekundarni izvor naplate potraživanja, a primarni izvor je klijentov novčani tok. Kolaterali predstavljaju zaštitu od kreditnog rizika

Kolaterali su svi instrumenti osiguranja koji su prikupljeni u svrhu naplate potraživanja od klijenta. Kolaterali se prikupljaju osnovom procedura odlukama nadležnog nivoa odlučivanja prilikom donošenja ili izmjena odluke o odobravanju plasmana.

Iznos i vrsta traženog kolaterala ovisi o procijenjenom iznosu kreditnog rizika klijenta. Provedene su smjernice o prihvatljivosti vrste kolaterala i parametara procjene. Redovito se provodi kontrola fer vrijednosti kolaterala. Kod izračuna pokrivenosti kolateralom, iznos pokrivenosti se prilagođava korektivnim faktorom, ovisno o vrsti kolaterala, definiranim internim aktima Banke. U financijskim izvještajima, pokrivenost kolateralom prikazuje se do visine iznosa izloženosti.

UPRAVLJANJE I PRIZNAVANJE TEHNIKA SMANJENJA KREDITNOG RIZIKA (NASTAVAK)

Naknadna vrednovanja fer vrijednosti kolaterala provode se kontinuirano u skladu sa propisanom dinamikom. Za stambene nekretnine naknadna vrednovanja se provode statističkim metodama i to na način da se provodi prilagođavanje prethodno utvrđene vrijednosti nekretnine tržišnoj vrijednosti uzimajući u obzir kretanje trendova vrijednosti nekretnina na tržištu. Za nekretnine za koje nije moguće provesti statističko vrednovanje bilo radi prirode nekretnine, bilo radi značajnijeg odstupanja u odnosu na prethodno ili značajne izloženosti Banke prema klijentu, vrednovanje se provodi za pojedinu nekretninu od strane neovisnog ovlaštenog procjenitelja.

Za poslovne nekretnine naknadna vrednovanja se provode od strane neovisnog ovlaštenog procjenitelja jednom godišnje.

Prihvatljivost instrumenata osiguranja procjenjuje se u Direkciji naplate i upravljanja lošim plasmanima u suradnji sa Sektorom upravljanja rizicima. Metode koje se primjenjuju pri vrednovanju instrumenata osiguranja rezultati su empirijskog istraživanja i iskustva Sektora upravljanja rizicima i Direkcije naplate i upravljanja lošim plasmanima te se kontinuirano revidiraju.

Internim aktima su propisana pravila i procedure prihvaćanja kolaterala, kao i evidencija i monitoring njihove vrijednosti.

Za potrebe smanjenja kreditnog rizika Banka koristi slijedeće vrste kreditne zaštite:

- materijalu kreditnu zaštitu
 - nekretnine
 - novčane depozite
 - vrijednosne papire Republike Hrvatske ili banaka
 - pokretnine
 - bilančno netiranje

Banka uzima pozitivne učinke netiranja prilikom izračuna kapitalnih zahtjeva.

- nematerijalnu kreditnu zaštitu
 - garancije Republike Hrvatske ili banaka

Osnovni pružatelji jamstava/garancija su klijenti dostatne kreditne kvalitete sukladno sa OAJKKI.

Upravljanje kolateralima provodi se:

- kontrolama pojedinačnih instrumenata u okviru procesa priznavanja i vrednovanja
- praćenje vrijednosti i kontinuirano vrednovanje
- praćenja i izvještavanja o koncentracijskom riziku i riziku velike izloženosti prema davateljima kolaterala kolaterala i pružateljima nematerijalne kreditne zaštite te izvještava o istima u skladu sa Odlukom o velikim izloženostima kreditnih institucija.
- unapređenjem sustava monitoringa

Kolaterali su prihvatljivi u slučaju da ispunjavaju uvjete propisane Odlukom o adekvatnosti jamstvenog kapitala kreditnih institucija.

UPRAVLJANJE I PRIZNAVANJE TEHNIKA SMANJENJA KREDITNOG RIZIKA (NASTAVAK)

Iznosi izloženosti s obzirom na primijenjene tehnike smanjenja kreditnog rizika – Standardizirani pristup

Kategorije izloženosti	Materijalna kreditna zaštita		Nematerijalna kreditna zaštita	
	Iznosi izloženosti pokriveni financijskim kolateralom	Iznosi izloženosti pokriveni ostalim priznatim vrstama materijalne kreditne zaštite	Iznosi izloženosti pokriveni garancijama/jamstvima	Iznosi izloženosti pokriveni ostalim priznatim vrstama nematerijalne kreditne zaštite
Izloženosti prema javnim državnim tijelima	-	-	2.325	-
Izloženosti prema institucijama (kreditnim institucijama i investicijskim društvima)	10	-	-	-
Izloženosti prema trgovačkim društvima	104	-	3	-
Izloženosti prema stanovništvu	29	-	-	-
UKUPNO	143	-	2.328	-

UPRAVLJANJE I PRIZNAVANJE TEHNIKA SMANJENJA KREDITNOG RIZIKA (NASTAVAK)

Iznosi izloženosti s obzirom na primijenjene tehnike smanjenja kreditnog rizika (isključujući sekuritizacijske pozicije) – IRB pristup

Kategorije izloženosti	Materijalna kreditna zaštita		Nematerijalna kreditna zaštita	
	Iznosi izloženosti pokriveni financijskim kolateralom	Iznosi izloženosti pokriveni ostalim priznatim vrstama materijalne kreditne zaštite	Iznosi izloženosti pokriveni garancijama/jamstvima	Iznosi izloženosti pokriveni ostalim priznatim vrstama nematerijalne kreditne zaštite
Izloženosti prema središnjim državama i središnjim bankama	112			-
Izloženosti prema institucijama	1.173			-
Izloženosti prema trgovačkim društvima	365	3.929	156	-
Izloženosti prema stanovništvu	783	7	8	-
Izloženosti prema stanovništvu osigurane nekretninom	221	1	5	-
Ostale izloženosti prema stanovništvu	562	6	3	-
Od čega izloženosti prema MSD	52	7	8	-
UKUPNO	2.433	3.936	164	-